

BEŞBİN YIL ÖNCE MEZOPOTAMYA'DA:

İLK AÇILAN OKULLAR VE İLK RÜŞVET OLAYI

Sümerlerin uygarlığa en önemli katkıları *çivi yazısı* sistemini icat etmeleridir. İlk yazılı belgeler en eski Sümer kenti olan **URUK'ta** bulunmuştur. İ.Ö. 3000 yıllarının ortalarına doğru Sümer'de yazının resmi olarak öğretildiği bir miktar okul olmalıydı.

Sümer okullarının asıl amacı yazıcılar yetiştirmektir. Sümer okulları başlangıçta tapınakların bünyesinde oluşturulmuştu. Sonradan laik bir kurum haline geldiler. Öğretmenlerin aylıkları öğrencilerden toplanan okul ücretiyle ödeniyordu. Sümer okullarına ait belgelerde bir tek kadın adına rastlanmaması bu okulların yalnızca "**erkek okulu**" olduklarını gösterir. Okullarda disiplin için "dayak" vardı. Öğretmenler öğrencileri iyi çalışmalarını için ödüllendirip, teşvik ederlerken, yanlışların ve becerisizliklerin düzeltilmesi için de dayığa başvuruyorlardı.

Yakın doğudaki kazılarda çıkan ve insan yaşamı ile ilgili olan bu Sümer öyküsü insan karakterinin binlerce yıl içinde ne kadar az değiştiğini ortaya koymaktadır. Tarihin kaydettiği ilk "**rüşvet**"i anlatır.

Öyküde bir okul çocuğu, bu günkü çocuklar gibi, okula geç kalıp öğretmeninden dayak yiyeceğinden korkuyor. Okula geç kalınca öğretmeninden ve yardımcısından dayak yiyor. Dayaktan bıkan öğrenci eve gelip babasına, öğretmeni eve davet etmesini ve onu yumuşatmak için bazı hediyeler vermesini istiyor. Baba çocuğun sözüne değer vererek öğretmeni eve getirtiyor. Evde öğretmeni evin en iyi yerine oturtuyor, öğrenci öğretmenin yanına geliyor ve ona hizmet ediyor. Okulda tablet yazma sanatında bütün öğrendiklerini, öğretmenin önünde babasına gösteriyor. Sonra baba öğretmene şarap ve yemek ikram edip, ona yeni elbiseler giydiriyor, bir hediye veriyor ve parmağına yüzük takıyor. Bu sıcak bonkörliğe öğretmen şu sözlerle karşılık veriyor: "**Ey delikanlı, benim sözlerimi tuttuğun, onlara karşı gelmediğin için yazı sanatının en yüksek noktasına erişesin. Senin buluşların tam olsun. Erkek kardeşlerinin arasında önder olasın. Arkadaşlarının başı olasın, öğrenciliğin en üst düzeyine yükselesin. Sen okul uğraşlarını tam olarak yapabildin ve öğrenmiş bir adam oldun.**"

Bu öykü bir kompozisyonudur. Halk arasında çok sevilmiş ve bir çok kopyası yapılmıştır. Bu kopyalara ait 21 parça kazılarda toprak altında çıkarılmıştır. Bunlardan 13 tanesi **Philadelphia Üniversitesi Müzesinde** 7 tanesi **İstanbul Arkeoloji Müzesinde**, 1 tanesi de **Paris Louvre Müzesindedir**.

Samuel Noah Kramer
Tarih Sümer'de Başlar. (TTK yay.)

Eđitim Sen Yayınları

- 1- Yönetici Eđitim Semineri
- 2- Eđitim Etkinliđi Düzenleme El Kitabı
- 3- İşyeri Temsilcisi El Kitabı
- 4- Aday Öğretmenlik El Kitabı
- 5- Hukuk El Kitabı
- 6- Soruşturma
- 7- Eđitim Hakkında Sahip Çıkalım (Broşür)
- 8- Türkiye'de Ders Kitapları ve Tarih Programı (İsmail Aydın)
- 9- Siyasi Parti ve Hükümet Programlarında Eđitim-Öğretim-Öğretmenler (1908-1997) İsmail Aydın
- 10- Mersin ve Ürgüp Seminerleri Notları (Basılacak)